

**Рішення спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Спеціалізована вчена рада Донецького національного університету імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 08 «Право» на підставі прилюдного захисту дисертації «Правове забезпечення здійснення конституційного права на інформацію в умовах особливих правових режимів» за спеціальністю 081 «Право» 16 травня 2025 року.

Фурман Віталій Васильович,

1993 року народження

Громадянин України

освіта вища: у 2015 році закінчив Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (диплом магістра, спеціальність - правознавство).

У 2021 р. вступив до аспірантури Донецького національного університету імені Василя Стуса на кафедру конституційного, міжнародного і кримінального права за спеціальністю 081 «Право».

Дисертацію виконано в Донецькому національному університеті імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця.

Науковий керівник: Турченко Ольга Григорівна, кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри конституційного, міжнародного і кримінального права Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Здобувач має 10 наукових праць: 3 статті в наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України; 7 тез доповідей на науково-практичних конференціях, зокрема:

Статті в наукових виданнях,

включених до переліку наукових фахових видань України:

1. Турченко О.Г., Фурман В.В. Обмеження права на доступ до публічної інформації в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. №5. С.107-113. URL: <http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2022/12/22.pdf>. DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.05.20>

2. Фурман В.В. Право на інформацію в системі конституційних прав людини і громадянина. *Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса*. 2024. №1. С. 100-110. URL: <https://jpchdnu.donnu.edu.ua/article/view/16164/16058>. DOI 10.31558/2786-5835.2024.1.11

3. Фурман В.В. Кримінальна відповідальність за поширення певних видів інформації в умовах режиму воєнного стану. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 18: Право: зб. наук. праць / М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Випуск 41. С. 94-103. URI: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/46114>. DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series18.2024.41.13>*

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Фурман В. В. Звернення громадян як реалізація права на інформацію: проблемні питання. *Права людини – пріоритет сучасної держави: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 10 грудня 2021 року) / Нац. ун-т «Одеська юридична академія» ; каф. міжнародного та європейського права НУ «ОЮА». Одеса, 2021. С. 398-400. URL: <http://surl.li/trgfag>*

2. Фурман В. В. Відповідальність за порушення права на інформацію. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Весняні юридичні читання – 2022» Сучасні проблеми законодавства,*

практики його застосування та юридичної науки (м. Вінниця, 28 квітня 2022 року). Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2022. С. 161-164. URL: <https://cutt.ly/THFLLRd>

3. Фурман В. В. Обмеження щодо оприлюднення певних видів інформації в умовах воєнного стану. *Права людини в період збройних конфліктів*: Зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції присвяч. 25-річчю Національного університету «Одеська юридична академія» (м. Одеса, 18 листопада 2022 р.) / Нац. ун-т «Одеська юридична академія»; каф. міжнародного та європейського права НУ «ОЮА» : у 2 т. Одеса, 2022. С. 565-570. URL: <https://hdl.handle.net/11300/24522>

4. Фурман В.В. Поняття та зміст конституційного права на інформацію. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Весняні юридичні читання – 2023. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки»* (м. Вінниця, 20 квітня 2023 року). Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. С. 206-208. URL: <https://law.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/16/2023/05/zbirnyk-vesnyani-chytannya-2023.pdf>

5. Фурман В.В. Кримінальна відповідальність за несанкціоноване поширення інформації як обмеження права на інформацію. *Кримінальне законодавство воєнного часу: правотворчі та правозастосовні проблеми*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 26 травня 2023 року). Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. С.157-161.

6. Фурман В.В. Право на інформацію в системі прав людини. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Осінні юридичні читання – 2023» Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки* (м. Вінниця, 23 листопада 2023 року). Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2023. С.228-231.

7. Фурман В.В. Кримінальна відповідальність за інформаційну діяльність у співпраці з державою-агресором. *Україна в умовах сучасного*

турбулентного світу: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (XXXVI Харків. політол. читання, м. Харків, 18 черв. 2024 р.) / [редкол.: Требін М. П. (голова), Бліхар В. С., Герасіна Л. М. та ін.] ; Аналіт. центр сучас. гуманітаристики, Харків. асоц. політологів. – Харків : Право, 2024. С. 36-39.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради.

Гоцуляк Юрій Вікторович, доктор юридичних наук, доцент, завідувач кафедри теорії, історії держави і права та філософії права Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Зауважень немає.

Мовчан Роман Олександрович, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного, міжнародного і кримінального права Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Зауважень немає.

Щебетун Ірина Степанівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, міжнародного і кримінального права Донецького національного університету імені Василя Стуса.

Зауважень немає.

Ленгер Яна Іванівна, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі України:

1. Дискусійним вбачається висновок автора, що «інформаційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути віднесені до традиційних трьох поколінь прав людини, базуючись на постійних змінах у суспільстві (перехід від індустріального до суспільства знань, першочергову роль у якому відіграє саме інформація, яка і є об'єктом права на інформацію, науково-технічний прогрес), вони мають специфічні ознаки і становлять окреме четверте покоління прав людини» (с. 80).

2. Автором зроблений висновок «Виділені та охарактеризовані відмінності між правом на звернення та право на доступ до публічної

інформації за порядком оформлення, процедурою реєстрації та обліку, порядком отримання інформації» (с. 188), при цьому виділені відмінності не зазначені. При публічному захисті доцільним вбачається їх уточнення.

3. Потребує додаткового обґрунтування висновків щодо необхідності урахування при кваліфікації діянь, передбачених частинами 2, 4, 5 та 6 статті 111-1 положень Женевської конвенції IV про захист цивільного населення під час війни 1949 р. та статті 63 Додаткового протоколу I до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів 1977 р., в контексті обов'язку держави-окупанта підтримувати нормальні умови життя на окупованій території (с. 186).

Кудрявцева Олена Миколаївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного права Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

1. Позитивно оцінюючи підхід автора щодо удосконалення положень про характерні риси особливих конституційних правових режимів (с.79), доцільно було б додатково отримати інформацію та дізнатися позицію дисертанта щодо виокремлення їх загальних ознак.

2. Дисертант виносить на захист положення щодо розгляду соціальних мереж одночасно як засобу комунікації, форми здійснення права на доступ до інформації, способу поширення, використання та обміну інформаційними ресурсами з метою впливу на суспільну думку, а також як процес прийняття важливих суспільно значущих рішень (с.125), але не уточнює в чому полягає вплив соціальних мереж на політику та прийняття рішень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Фурману Віталію Васильовичу ступінь доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Голова спеціалізованої вченої ради

Юрій ГОЦУЛЯК

